

WALLAC OY:N RAHASTO

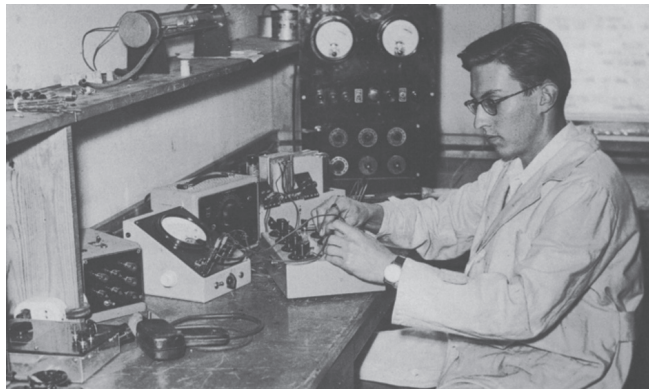
Teknologiayrityksen tuki biokemian ja kliinisen kemian tutkimukseen

Rahasto perustuu Wallac Oy:n Turun Yliopistosäätiölle vuonna 1980 lahjoittamiin varoihin, minkä jälkeen yhtiö on kartuttanut rahaston pääomaa uusilla lahjoituksilla. Rahaston tarkoituksena on tukea Turun yliopistossa suoritettavaa biokemiallisten ja kliiniskemiallisten analyysimenetelmien ja laitteiden tutkimista, kehittämistä ja soveltamista.

Wallac Oy on teknologia-alan yritys, jonka Jorma Wallasvaara perusti Turkuun 1950. Yritys laajeni kansainvälisille markkinoille lvi-tekniikan mittalaitteiden ja säteilymittareiden ansiosta, ja 1960-luvun puolivälissä yritykseen ryhdyttiin kehittämään myös lääketieteellisen fysiikan tarvitsemia mittalaitteita. Yksi näistä laitteista oli nestetuikelaskija, jolla pystyttiin mittaamaan säteilyä lähettäviä isotooppeja nanosekuntien tarkkuudella. Yrityksen pääsuunnittelijan, Erkki Soinin, kehittämä mittalaite herätti maailmanlaajuista kiinnostusta, ja australialaisen Henry A. Polachin yhteydenotto sai aikaan tutkijayhteistyön, jossa ryhdyttiin kehittämään radiohiiliajoituksiin soveltuvaa nestetuikelaskijaa. Vuonna 1980 perustetun Wallac Oy:n rahaston alku liittyy nimenomaan tämän laitteen kehitystyöhön. Mittalaitteen valmistuttua Polach halusi siirtää hankkeeseen saamaansa rahoitusta Suomeen, ja Wallac Oy:n hallituksen ehdotuksesta rahat lahjoitettiin Turun Yliopistosäätiölle Australian valtion yliopiston nimissä.

Keksijä Wallasvaaran alkuun saattama yritys kasvoi parissakymmenessä vuodessa alansa merkittäväksi kansainväliseksi toimijaksi. Yrityksen menestys asetti kuitenkin haasteita tuotekehittelyn edellyttämälle pääomapohjalle, ja 1970 yritys myytiin ruotsalaisen Wallenbergin suvun omistamalle LKB-konsernille. Jo pari vuotta aiemmin konserni oli ostanut puolet Wallacin osakekannasta, mutta tässä vaiheessa yritys vaihtoi lopullisesti omistajaansa.

Wallac Oy:n yhteistyön alku Turun yliopiston kanssa ajoittuu vuosiin 1970–1985, jolloin yritys oli osa LKB-konsernia. Opinnäytteet ja tutkimushankkeet tarjosivat luonnollisen pohjan yhteistyölle, vaikka 1970-luvulla akateemisen opinahjon yhteistyötä voittoa tavoittelevien yritysten kanssa ei pidettykään aina kovin sopivana. Laajempi yhteistyö syntyi 1970-luvun lopulla, jolloin käynnistettiin Uuden teknologian kehittämishanke, joka johti 1980-luvulla Bio-Cityn perustamiseen. Wallac Oy:n lisäksi hankkeessa oli muitakin turkulaisia yrityksiä. Hanketta johtavan säätiön hallitukseen kutsuttiin sekä Turun yliopiston että Åbo Akademin edustajat. Turun Yliopistosäätiön silloinen toi-

Wallac Oy:n perustaja Jorma Wallasvaara testaa ensimmäistä suunnittelemaansa Hydrox-kosteusmittaria 1950-luvulla. Kuva Wallac Oy.

minnanjohtaja Juhani Leppä edusti hankkeen hallituksessa myös Turun kaupunkia.

Wallac Oy on kokenut 1980-luvun puolivälin jälkeen monia omistajanvaihdoksia, mutta yrityksen toiminta on pysynyt kuitenkin vahvasti Turussa. Tätä nykyä yritys kuuluu kansainväliseen PerkinElmer-teknologiakonserniin, jonka tavoitteena on parantaa ihmisten ja ympäristön hyvinvointia. Wallac Oy työllistää Turussa yli 500 henkilöä ja on yksi konsernin suurimmista tuotekehitys- ja tuotantoyksiköistä. Turun yksikössä kehitetään laitteita, reagensseja ja ohjelmistoja seulonta- ja tutkimustarkoituksiin. Yritys on maailmanlaajuinen markkinajohtaja sekä vastasyntyneiden seulonnassa että ensimmäisen raskauskolmanneksen seulonnassa. Viime vuosina Turun yksikössä on investoitu myös uusiin teknologioihin molekyyli diagnostiikan alueella. Wallac Oy on pyrkinyt koko toimintansa ajan panostamaan laatuun ja tuotekehittelyyn sekä laajaan verkottumiseen, mitkä ovat muodostuneet sen menestymisen avaimiksi.

Osuuskunta Sigillum / Liisa Seppänen

Turun Yliopistosäätiö

Turun Yliopistosäätiön tarkoitus on edistää ja tukea Turun yliopiston toimintaa. Säätiön tärkein toimintamuoto on sen yleis- ja nimikkorahastot, joiden tuotosta säätiö jakaa apurahoja. Rahastojen yhteenlaskettu koko on noin 50 miljoonaa euroa.